

**ДЕТСКА ГРАДИНА № 186 „ДЕНИЦА“
СТОЛИЧНА ОБЩИНА – РАЙОН „МЛАДОСТ“**

1799 София ж.к. „Младост“ – 2, ул. „Малкият принц“ № 4, тел.: 0878934940

www.dg-denica.com ; odzdenica@abv.bg;

Приложение № 1

УТВЪРЖДАВАМ!

ДИРЕКТОР:

/А. КРЪСТАНОВА/

(Заповед № 353-025 / 15.09.2023 г.)

СЪГЛАСУВАНА:.....

(МИЛАН МАРТИНОВ

Председател на Обществен съвет

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДГ № 186 „ДЕНИЦА“
ЗА УЧЕБНАТА 2023 / 2024 Г.**

СОФИЯ

2023

I. ОСНОВАНИЕ, СЪЩНОСТ

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система като част от стратегията за развитието на детската градина която приема с решение на Педагогическия съвет.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да създава условия за придобиването на компетентностите по всяко от образователните направления;
2. да отчита спецификата на детската градина и на групите;
3. да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

В програмната система се включват:

1. подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3. тематично разпределение за всяка възрастова група;
4. механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА „ДЕТСКАТА ГРАДИНА – ДЕТСКИ СВЯТ - ЩАСТЛИВИ ДЕЦА“ е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко образователно направление чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование (2016 г.), изм. и доп. ДВ. бр.11 от 2 Февруари 2023г. и Наредба № 5 / 03.06.2016 г. изм.и доп.ДВ. бр.12 от 11 Февруари 2022г - Държавния образователен стандарт за предучилищно образование – ДОС.

ПРИОРИТЕТИ:

- образователно съдържание, включващо **ключови** за децата **знания, умения и отношения** по образователните направления и връзката между тях;
- връзка и **проходимост** между всички възрастови групи в детската градина, както и към образователния процес в училище;
- ефективна система за **проследяване на резултатите** от процеса на усвояване на знания, умения и отношения.

КОНЦЕПТУАЛНИ ЦЕЛИ:

Основна цел: Цялостно развитие на детето и създаване на условия за изява на индивидуалния му потенциал и емоционално благополучие.

Водещи цели:

1. Осигуряване на образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра, определени от **Държавните образователни стандарти (Наредба № 5 / 03.06.2016 г. за предучилищно образование изм.и доп.ДВ. бр.12 от 11 Февруари 2022г).**
2. Осигуряване на взаимодействие между дейностите на детето в съответствие със задачите по образователни направления и образователните ядра към всяко направление.
3. Приложение на основни и допълнителни подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование.
4. Активното присъствие на игрови ситуации и игрови подходи в образователния процес по всички направления.
5. Осигуряване на баланс между програмната система – от една страна, и от друга – необходимостта от перманентно усъвършенстване и актуализиране на стратегията за развитие на детската градина.

II. СТРУКТУРА

1. ПОДХОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Подходите са базисът за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи; проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование; заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Водещи подходи, които педагогическите специалисти от ДГ №186 „Деница“ ще прилагат в своята работа и които ще бъдат ключови за постигане на глобалната цел на Стратегията са:

- **Личностен и индивидуален подход към всяко дете** - създаване на условия всяко дете да действа индивидуално, да има свободен избор в дейностите, неограничени възможности за всяка ситуация с оглед цялостното му развитие, съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие;
- **Конструктивен подход** - създаване на условия детето активно да моделира своето разбиране или знание, чрез взаимодействие в различни дейности. Да предоставяме възможности за изява на децата, да ги подкрепяме, насърчаваме, улесняваме и тестваме в реални условия, да подържаме интереса и мотивацията им. Да учи конструктивно едно дете означава да учи активно, да решава проблеми, да пренася/трансферира/ наученото в реални условия, да решава различни казуси, проблемни задачи, да повишава своята самостоятелност и критично мислене. При този подход детето е ситуирано в центъра на онова, което правим в групата, в противовес на традициите и догмите, то е активно действащ субект и личност в процеса на учене чрез игра. Конструктивизмът е „учене чрез участие“;
- **Включване на семейството** като партньор на институцията във всички дейности и по различни начини и форми;

- **Функционално-делово партниране:** дете-дете, дете-учител, учител-родител;
- **Емоционално филтриране и изграждане на екип;**
- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него- оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ;
 - **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
 - **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие;
 - **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина;
 - **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни;
 - **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете;
 - **Използване на Е-обучение и технологии.**

2. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура).

Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина.

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- основна
- допълнителна

Организиран се в съответствие с настоящата програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата от различните възрастови групи.

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със степента на развитие на децата в групата, възрастовите особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Годишният календар е разпределен на учебна година, т.е. **учебно време, което е между 15 септември и 31 май и неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.**

- **ОСНОВНИ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

Основна форма на педагогическото взаимодействие е **педагогическата ситуация**. Тя протича предимно под формата на игра.

Педагогическата ситуация се организира само в учебно време. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата и осигурява постигането на компетентностите по държавните образователни стандарти (ДОС) за седемте образователни направления (ОН) – Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструиране и технологии, Физическа култура.

Педагогическата ситуация е вид системно и методично изследване, така че от непостижима възможно най-добра форма, да се премине към възможно най-ефективна и иновативна практическа реализация. Основните форми на педагогическо взаимодействие се осъществява по следните седем образователни направления:

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*

- **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*

- **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*

- **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*

- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*

- **Конструирани и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструирани и моделирани, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*

- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

- **ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

Това са тези форми, които се организират ежедневно, по преценка на учителя в рамките на деня в детската група.

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

- **ВИДОВЕ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ:**

Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;

Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

- **ПРИЛОЖЕНИЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ:**

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Допълнителни форми използвани в учебно време:

- Самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 15 септември до 31 май на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми използвани през неучебно време:

- Самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

3. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕНЯ – ДНЕВЕН РЕЖИМ – (ПРИЛОЖЕНИЕ № 2)

4. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (ПРИЛОЖЕНИЕ № 3)

Тематичното разпределение включва темите, очакваните резултати, методите и формите за проследяване постиженията на децата във всяка група по ОН за УГ.

Разработва се от учителите по възрастови групи като се отчитат интересите на децата и спецификата на ДЗ. Осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по ОН.

Варианта за изработване на тематичното разпределение е по избор на учителите.

Утвърдените от Директора тематични разпределения се съхраняват от учителите на групата заедно с дневника на групата. Темите, които ще се реализират в съответния месец имат глобален характер, реализират се чрез една или няколко ПС и дават възможност за придобиване на компетентностите от различните ОН.

Тематичното разпределение може да се реструктурира при възникнали обстоятелства от обективен характер. Това се отнася за конкретната група и се предоставя на Директора за утвърждаване. Съхранява се от учителите заедно с дневника на групата.

5. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите и други институции.

Участници в предучилищното образование са - децата, учителите, родителите, директора. Сътрудничеството и взаимодействието между участниците в предучилищното образование се осъществява при условия и по ред определени в педагогическата дейност на детската градина. Част от механизма за взаимодействие са и Плановете за работа с родителите по групи.

5.1. Връзки с родителите.

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между тях, създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към образователната институция.

Взаимоотношенията между семейството и училището трябва да са изградени на основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина. Част от механизма за взаимодействие са и Плановете за работа с родителите по групи.

Сътрудничеството и партньорството с родителите се осъществява чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- Родителски срещи;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
- Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Провеждане на открити моменти;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование: оказване на помощ под различна форма на групата и ДЗ, включване в образователния процес чрез участие в Консултативния кабинет за родители, общи проектни дейности, презентирани от родители за деца, общи изяви и др.;
- Различни форми на комуникация- електронен дневник, сайт на ДЗ, затворена група във ФБ, е-мейли, комуникация чрез телефон, съобщения, кутия за мнения и препоръки и др.;
- Провеждане на общи празници, развлечения, концерти, базари и др.;
- Обществен съвет;
- Други форми за комуникация.

5.2. Външни връзки

- Срещи с лекари, психолози, юристи и други специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с НПО, фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства;
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на училището:
 - ✓ Общински център за психологическа подкрепа;
 - ✓ ДПС към РПУ;

- ✓ Дирекция „Младежки дейности и спорт“;
- ✓ Районната и общинската комисия за борба срещу обществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- ✓ Дирекция „Социално подпомагане“;
- ✓ Отдел „Закрила на детето“.

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА БРОЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО
ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023-2024 година**

Образователно направление	I. група 3 – 4 годишни	II. група 4 – 5 годишни	III. подготвителна група 5 – 6 годишни	IV. подготвителна група 6 – 7 годишни
Български език и литература	1	2	2	3
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общо за седмицата	11	13	15	17

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА СИТУАЦИИТЕ КЪМ ПРОГРАМНА СИСТЕМА
„ДЕТСКАТА ГРАДИНА – ДЕТСКИ СВЯТ - ЩАСТЛИВИ ДЕЦА“ ЗА ПЪРВА РАНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА
„МИКИ МАУС“**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
Околен свят	Български език и литература	Математика	Музика	Изобразително изкуство
Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии	Физическа култура
	Физическа култура			

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА СИТУАЦИИТЕ КЪМ ПРОГРАМНА СИСТЕМА
„ДЕТСКАТА ГРАДИНА – ДЕТСКИ СВЯТ - ЩАСТЛИВИ ДЕЦА“ ЗА ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
„СЛЪНЧОГЛЕДИ“**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
Околен свят	Математика	Български език и литература	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство
Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство	Музика	Физическа култура
		Физическа култура		

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА СИТУАЦИИТЕ КЪМ ПРОГРАМНА СИСТЕМА
„ДЕТСКАТА ГРАДИНА – ДЕТСКИ СВЯТ - ЩАСТЛИВИ ДЕЦА“ ЗА ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА В ЗПО
„СМЕХОРАНИ“**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
Околен свят	Математика	Български език и литература	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство
Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство	Музика	Физическа култура
Български език и литература		Физическа култура	Околен свят	

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА СИТУАЦИИТЕ КЪМ ПРОГРАМНА СИСТЕМА
„ДЕТСКАТА ГРАДИНА – ДЕТСКИ СВЯТ - ЩАСТЛИВИ ДЕЦА“ ЗА ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА В ЗПО
„ВЕСЕЛИТЕ ЛЪВЧЕТА”**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
Околен свят	Математика	Български език и литература	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство
Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство	Музика	Физическа култура
Български език и литература		Физическа култура	Околен свят	

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СИТУАЦИИТЕ КЪМ ПРОГРАМНА СИСТЕМА
„ДЕТСКАТА ГРАДИНА – ДЕТСКИ СВЯТ - ЩАСТЛИВИ ДЕЦА“
ЗА ТРЕТА ГРУПА В ЗПО „БАМБИ“**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
Околен свят	Математика	Български език и литература	Математика	Околен свят
Български език и литература	Музика	Изобразително изкуство	Изобразително изкуство	Физическа култура
Физическа култура	Конструиране и технологии	Физическа култура	Музика	Конструиране и технологии

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СИТУАЦИИТЕ КЪМ ПРОГРАМНА СИСТЕМА
„ДЕТСКАТА ГРАДИНА – ДЕТСКИ СВЯТ - ЩАСТЛИВИ ДЕЦА“ ЗА
ЧЕТВЪРТА ГРУПА В ЗПО „СЛАВЕЙЧЕТА“**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
Околен свят	Български език и литература	Математика	Околен свят	Математика
Изобразително изкуство	Физическа култура	Конструиране и технологии	Физическа култура	Музика
Музика	Околен свят	Физическа култура	Математика	Околен свят
Български език и литература	Изобразително изкуство	Български език и литература	Конструиране и технологии	

Педагогическият съвет в ДГ № 186 „Деница“ прие на свое заседание (**Протокол № 1 / 15.09.2023 г.**) през учебната 2023 / 2024 г. педагогическите специалисти да работят с учебните помагала „Чуден свят“ на издателство „Просвета“ за първа и втора възрастови групи и „Чуден свят“ и „Аз съм в детската градина“ за групи в ЗПО -5 и 6 годишни на издателство „Просвета“ и „Изкуства“.